

WHITEPAPER

KLIMAT

12 MAANDEN

MAAT

WERK

Inzichten en handvatten
voor organisaties om versneld
klimaatdoelen te realiseren

LESSEN UIT 12 MAANDEN KLIMAATWERK

Wat is op korte termijn nodig in organisaties om versneld de klimaatdoelen van 2030 te realiseren? Op 1 september 2022 presenteert het klimaatplatform 100 Months to Change (100MTC) het antwoord op deze vraag als resultaat van 12 maanden klimaatwerk met ruim 30 partners. Klimaatprofessionals en experts sloegen wereldwijd de handen ineen op 1 september 2021 omdat er toen nog 100 maanden te gaan waren om de klimaatdoelen van 2030 te halen. Inmiddels zijn er nog 88 maanden. Er ligt een duidelijke kans voor iedere leider én professional om twee van de vier klimaatversnellers sterker te organiseren en krachtteams blijken daarin zeer succesvol. In de komende sprint - van maand 88 tot 80 - passen partners deze inzichten toe.

Alle relevante instituten en onderzoeken wereldwijd wijzen erop dat de duurzame doelen (SDGs) en klimaatdoelen kunnen worden gerealiseerd, mits er een versnelling wordt ingezet. De inzichten uit 12 maanden klimaatwerk zijn zeer relevant gebleken voor toekomstbestendig ondernemerschap, adequate uitvoering van Rijksdoelen door publieke organisaties en effectief onderwijs.

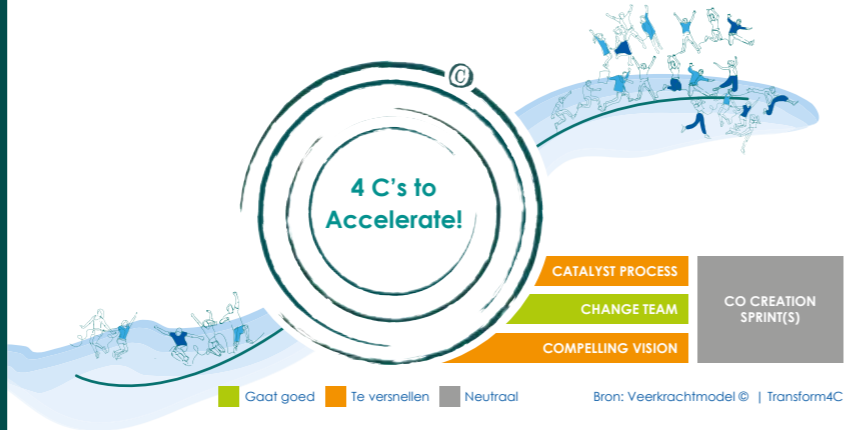
In dit Whitepaper deelt het platform de kennis die door partners is opgedaan en geeft concrete handvatten voor leiders en professionals in iedere organisatie en keten. Deze informatie is ook relevant voor netwerken die zich reeds inspanssen voor de klimaatopgave. Het document bevat prikkelende infographics.

De informatie is tot stand gekomen door een slimme datatool en uitgebreide dialoog tijdens zogenaamde Changemaker events. Er wordt gewerkt aan een manier om de unieke kennis en aanpak grootschalig in onderwijs te ontsluiten en met toekomstig professionals te bespreken. Dit whitepaper draagt hiermee bij aan samen leren over transformeren. Dit is onderdeel van de social impact missie om samen zoveel mogelijk professionals en toekomstig professionals te bereiken met de bewezen manier van werken. Meedoen? Meld je aan als partner!

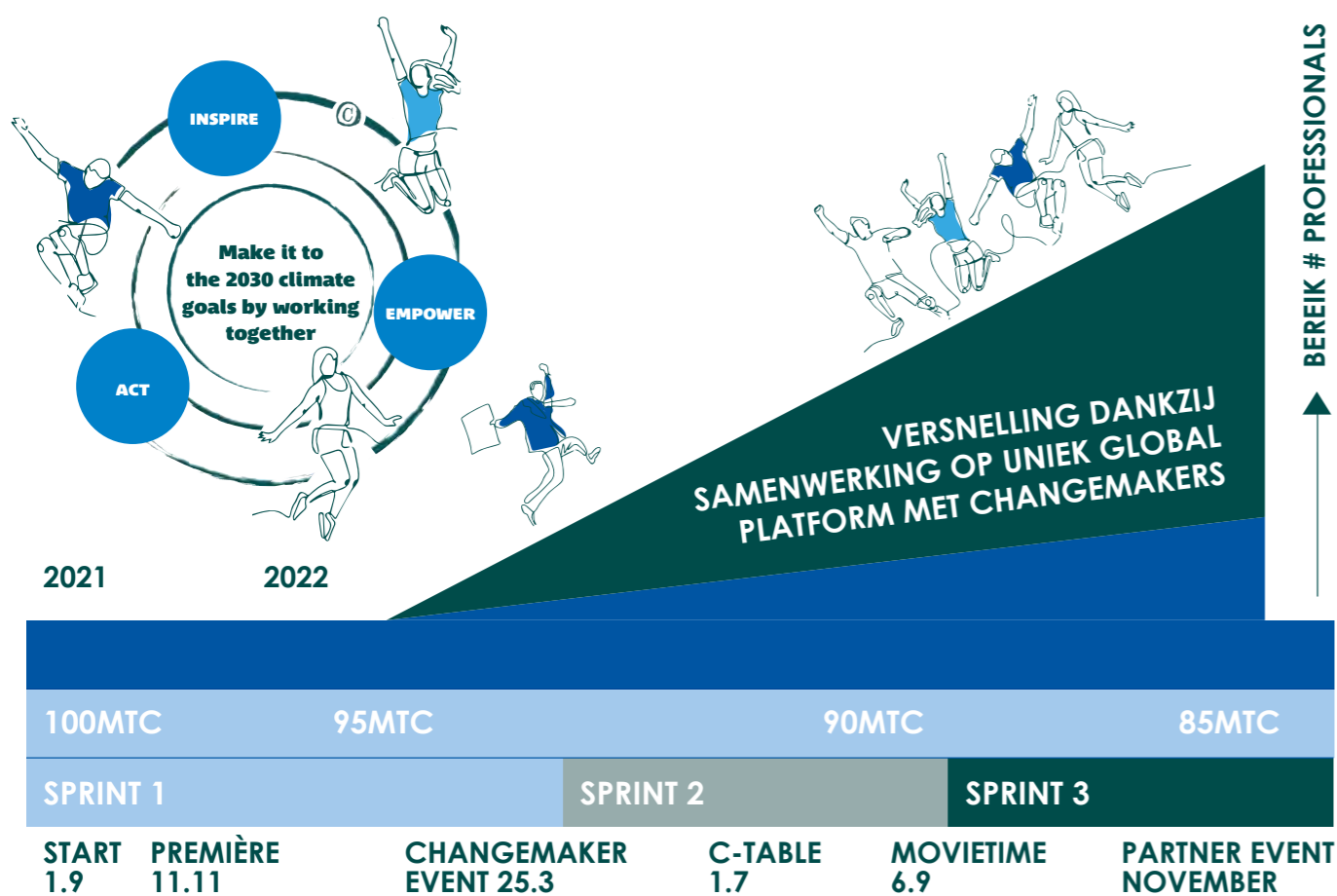
STATISTIEKEN NA 12 MAANDEN IN NL

- 500.000+ bereik social media
- 1700 Friends
- 8500 deelnemers
- 15+ Experts
- 30+ Partners
- 70+ Experiences
- 6 Contentpartners

100 Months to Change werkt met partners in een jaarprogramma dat bestaat uit meerdere sprints en diverse mijlpalen.

In het platform 100 Months to Change wordt in partnerschap samengewerkt om zo veel mogelijk professionals en toekomstig professionals te inspireren en versterken in het klimaatwerk. Partners werken in sprints met krachtteams en leren onderling samen versnellen, dankzij het werken met 'de manier van de pioniers'.

Uit 15 jaar werken met pioniers is een effectieve aanpak opgesteld op basis van bestaande theoretische modellen en praktijkervaring om lessen van pioniers toe te passen als invulling en aanvulling op bestaande manieren om organisaties te verduurzamen en klimaatdoelen te realiseren. De aanpak bestaat uit '4 catalysts for transformation' en 10 concrete stappen. De manier van pioniers staat uitgelegd in het boek Klimaatwerkers en staat in deze paper verkort weergegeven op pagina 11.

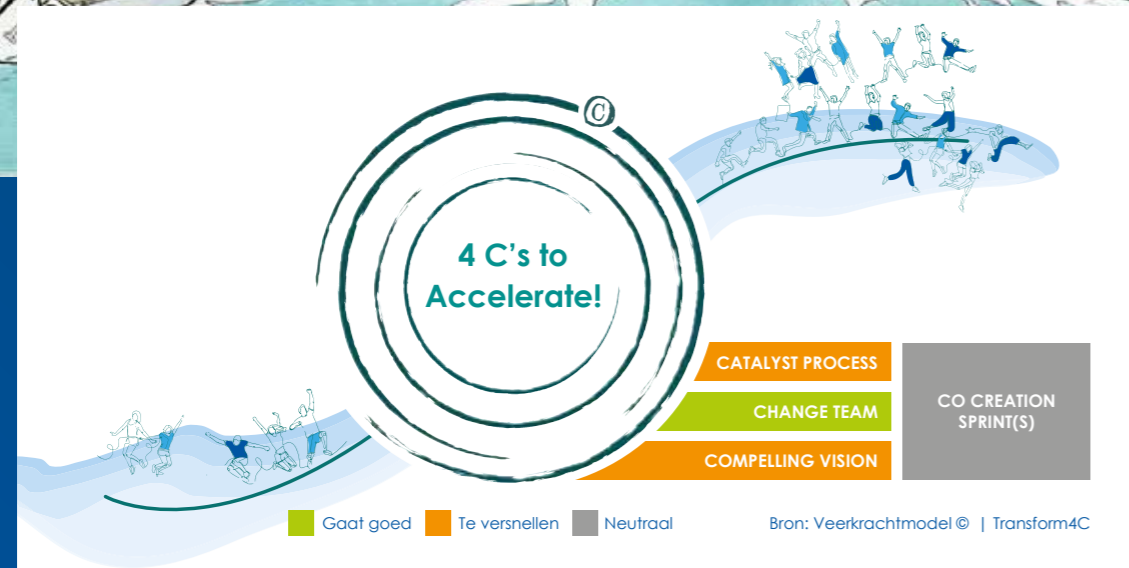
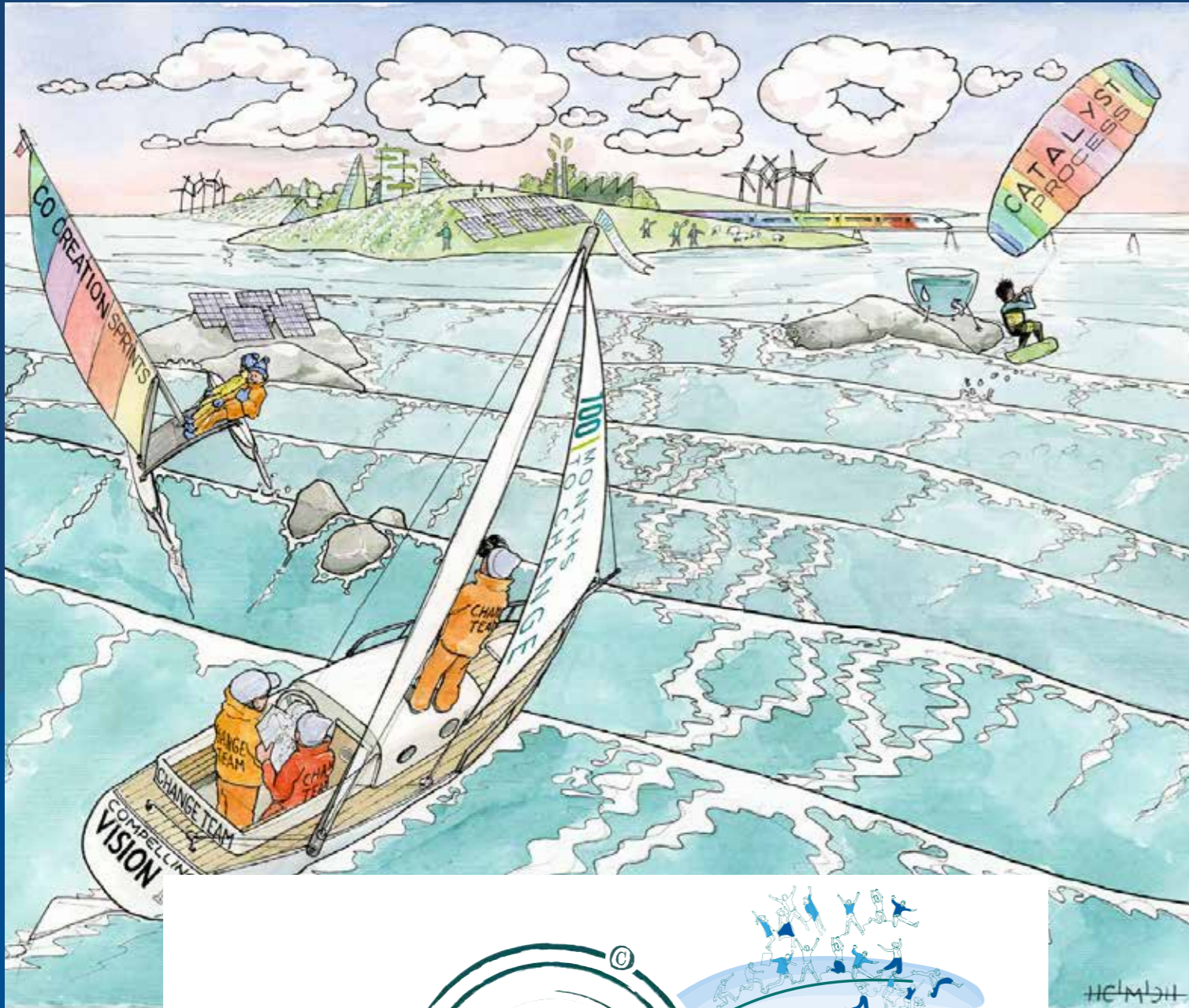
1

PIONIEREN IN DE PRAKTIJK

In de afgelopen maanden werden bij organisaties in overheid, onderwijs en bedrijfsleven op grote schaal medewerkers, klanten en leveranciers betrokken bij het realiseren van klimaatdoelen. Een impressie van enkele inzichten die hieruit voortkwamen:

- Leiderschap van een bouwbedrijf besloot na de Experience om een grote investering te doen in een nieuwe, klimaatbestendige technologie voor toekomstbestendig ondernemerschap. De investering vond men eerst een te groot risico. Door interne reflectie en gesprek met ketenpartners dankzij de 100MTC Experience bleek dat men inzag dat het juist een risico zou zijn als de investering niet werd gemaakt.
- Een rijksoverheidsorganisatie werkt – onder meer - aan een slimme oplossing voor het verminderen van het gebruik van koffiebekers en realiseerde zich door de Experience dat dit relatief kleine onderwerp grote impact heeft. Zo kan bijvoorbeeld het berekenen van een business case vele malen effectiever en ontdekte men dat dat ook geldt voor andere ministeries. Dit werd duidelijk in heel korte tijd en met minimale inspanning. Wel zo prettig met de hoge werkdruk!
- Een grote financial betrok grote groepen medewerkers en klanten bij een goed gesprek over de klimaatambitie en daagde iedereen uit tot een extra klimaatactie. Binnen een half jaar staat in veel afdelingsoverleggen klimaat en duurzaamheid als vast onderdeel werken op de agenda van werkoverleggen en dat bleek de sleutel tot meer focus en concrete actie.
- Een transportbedrijf hield een Experience met het Top 50 leiderschap en betrok daar ook een grote groep jongeren bij. Er blijkt ongelooflijk veel kennis onder dit talent en men realiseerde zich dat het onderwerp relevant is om hen te behouden. Tevens kwam er concrete input op tafel voor het verbeteren van de nieuwe klimaatstrategie.
- Een grote onderwijsinstelling werkt al langere tijd aan het implementeren van de duurzame doelen en vindt dat de kennis en praktijkervaring over transformatie ontbreekt in de lessen. De 100MTC pioniersaanpak met film en praktijkverhalen zorgt dat docenten en studenten samen leren transformeren. Transformatie wordt nu consequent gelinkt aan de onderwijsvisie.

Tijdens 100MTC Experiences worden 4 versnellers voor klimaattransitie (catalysts for transformation) besproken, onder meer aan de hand van deze infographic van 100 MTC Expert Helmich Jousma en een praktijkverhaal van een klimaatpionier. Na de filmvertoning volgt een goed gesprek over de mogelijkheden van deelnemers om zelf meer klimaatactie te nemen in hun eigen rol en wat daarvoor nodig is. De bevindingen worden met een slimme datatool verzameld. De datatool ondersteunt tevens ontwikkeling van collectieve intelligentie.

2

4C'S VAN KLIMAATPIONIERS

Succesvolle klimaatprofessionals maken gebruik van de lessen van pioniers: hoe zij met succes ervoor zorgden dat medewerkers en partijen in de keten meewerken aan de transitie van hun organisatie. De aanpak is omschreven in de zogenaamde **Veerkrachtformule**, zoals kort weergegeven op pagina 11. Deze manier van pioniers is gebaseerd op 15 jaar ervaring en bestaande theorie van experts en voor iedere leider en professional toepasbaar.

Uit de gesprekken in de 100MTC Experiences en de data die we genereren tijdens en kort na de 100MTC Experience ontstaat een helder beeld van mogelijkheden om te versnellen in organisaties. Inmiddels is er een ruime dataset met inzichten van 8500 professionals waaruit conclusies over het vermogen tot transformeren kunnen worden getrokken. Daaruit leren we dat de succesfactoren Compelling Vision (Perspectief) en Catalyst Process (Procesontwerp) onderbenut zijn en dat het werken met Change teams als zeer positief wordt ervaren. Hieruit is af te leiden dat de randvoorwaarden om te kunnen transformeren als organisatie meer aandacht verdienen, alvorens effectief tot grootschalige actie over te kunnen gaan. Ook impliceert het dat meer kennis niet perse leidt tot meer klimaatactie.

Wat betekent deze conclusie in de praktijk?

- **Perspectief** > in veel organisaties ontbreekt een wenkend en voorstelbaar beeld van de gewenste toekomst van de organisatie en markt waarin zij opereren. Wat doe je dan niet meer of wat doet de organisatie dan anders of niet meer? In dit beeld wordt ook duidelijk wat de impact van de transitie opgave op de organisatie. Een 'compelling vision' geeft richting aan handelen van professionals in hun rol. Organisaties met een Purpose hebben een goede basis voor Perspectief, maar blijken vaak onvoldoende richtinggevend. Changeteams en ambassadeurs kunnen bijdragen om het Perspectief te ontwikkelen.
- **Procesontwerp** > door toenemende druk in en op organisaties en beperkte middelen en tijd is er behoefte aan meer ruimte om met aandacht en focus te werken aan transitie opgaves. Professionals willen graag bijdragen en zich verdiepen in het onderwerp. Om dat te kunnen doen is het zaak dat er voldoende tijd of geld beschikbaar is vanuit leiderschap. Hier ligt ook een rol van de professional om zelf te vragen om wat nodig is.

Deze manier van ontwikkeling gaat verder dan kennis ontwikkeling; het blijkt dat kennis veelal aanwezig is in de organisatie en vooral vraagt om effectieve toepassing.

3

LEIDERS IN POSITIE

In 12 maanden klimaatwerk is er een fenomeen dat zeer opvallend is gebleken: **Leiders spelen een cruciale rol in het inzetten van deze klimaatversnellers. In vrijwel elke Experience wordt een sterkere rol van leiderschap benadrukt om meer richting te geven over de toekomst van de organisatie, onder meer door betekenisgeving en concrete keuzes. Een groot deel van leiders is zich volgens deelnemers en experts beperkt bewust van de klimaatimpact van hun eigen organisatie en de mogelijkheden die zij hebben om bij te dragen.**

Professionals spelen een belangrijke rol om leiders te versterken in het vergroten van hun rol. Zij dragen het meest effectief bij aan de klimaatopgave door leiders te helpen om het onderwerp en de gevolgen ervan voor de organisatie op korte en lange termijn te doorgronden. Zij kunnen door middel van gerichte klimaatactie en heldere communicatie laten zien hoe impact eruit ziet in de praktijk en hoe een nieuwe toekomst eruit ziet.

Een slimme afstemming tussen leiders en professionals via krachtteams zorgt voor meer impact in organisaties en ketens.

Partners ervaren dat gesprek met leiderschap leidt tot concrete organisatieresultaten op de korte termijn, zoals directe kostenbesparingen, meer gedurfde investeringen, ruimte voor het ontwikkelen van nieuwe business cases en/of nieuwe markten en behoud en aantrekken van talent.

Wat is daarbij - naast de bewezen klimaatversnellers (pagina 7) - belangrijk gebleken?

- Het beeld voor ogen helpen houden wat er gebeurt in de organisatie en/of markt als er niet of niet snel genoeg aan klimaat en andere transitie opgaves wordt gewerkt. Hierbij is het belangrijk dat de taal en toon van de bestuurder consequent wordt ingezet en naar directe impact op de kernprocessen wordt vertaald. 'Groene taal' en duurzaamheid als apart thema benoemen of enkel als verantwoordelijkheid werkt veelal averechts
- Terugkoppelen van visie en feedback van professionals en aantekeling delen van succesvol resultaat. In de praktijk mislukt dit vaak door hoge werkdruk, een normatieve toon of ontbrekende vaardigheden.

Werken aan klimaatversnelling speelt zich in de praktijk af naast de reeds lopende trajecten zoals strategie ontwikkeling en (integrale) verslaglegging in teams met beperkt mandaat, middelen en/of tijd. Door als klimaatprofessional met krachtteams te werken, ontstaat er snel meer slagkracht om in beperkte tijd en met vaak beperkte middelen deze versnelling in te zetten. Dat leidt dan weer tot meer visie en ruimte vanuit leiderschap om te werken aan de klimaatopgave.

De inzichten uit 12 maanden klimaatwerk zijn weergegeven in een tweede infographic, gemaakt door 100MTC expert Helmich Jousma. In de komende sprints werken partners aan het versterken van de relatie tussen klimaatprofessionals en leiderschap op basis van de opgedane inzichten. De infographic kan hierbij -naast de data uit de Experience- worden ingezet als basis voor gesprek met leiders. De inzichten die partners en 100MTC hier samen uit halen, worden besproken tijdens periodieke Changemaker events en online gedeeld in de community.

4

VEERKRACHT IN TRANSITIE

Organisaties die weten hoe om te gaan met de opgaves van deze tijd zijn het meest succesvol en realiseren werkelijke impact. Uit academisch onderzoek is bekend dat zij die werken met voorstelbare visie op een klimaatbestendige toekomst en een adaptieve, opschalende aanpak om deze visie te realiseren, op termijn significant succesvoller zijn, omdat zij veerkrachtig zijn.

Simpel gezegd vraagt toekomstbestendig ondernemerschap en organiseren van publieke organisaties en onderwijs om een andere manier van kijken en doen op grote schaal. Organisaties die niet transformeren, zullen ervaren dat de klimaattransitie een grote impact heeft op de business en/of kernprocessen van de organisatie en mogelijk het bestaansrecht raakt. Organisaties die wel gebruik maken van de lessen van pioniers en feedback van medewerkers en partijen in de keten, zullen succesvoller zijn als organisatie.

100MTC partners zijn hoopvol over de toekomst: er gebeurt al ontzettend veel in organisaties en de kritische massa's binnen organisaties groeien. Beweging vindt plaats op de verschillende niveaus van willen, kunnen en moeten. Voor klimaatprofessionals is het van belang om op alle drie borden te schaken.

Meer informatie over de visie op transitie opgaves, de manier van de pioniers (veerkrachtmodel) en concrete verhalen uit de praktijk, staan beschreven in het boek Klimaatwerkers. Hierin staat ook het transformatie verhaal van Interface beschreven. Dit verhaal wordt tijdens Experiences vertoond met de film 'Beyond Zero' (2022). De film experience leidt tot emotionele en 'life changing' inzichten. De data die tijdens Experiences worden gegenereerd, geven concrete prioriteiten weer voor acties en management rapportage in de organisatie.

5

HET 4C VEERKRACHT MODEL

Op deze pagina staat een verkorte weergave van het Veerkrachtmodel met de 10 stappen.

Succesfactoren

- 1 **Vorstelbare visie hebben**
- 2 **Ecosystemen creëren**
- 3 **Energie geven**
- 4 **Ruimte maken**
- 5 **Kompas formuleren**
- 6 **Rollen verdelen**
- 7 **Actie met ambitie definiëren en doen**
- 8 **Community bouwen**
- 9 **Horizon herijken**
- 10 **Trots en transparant zijn**

Instrumenten

- Toekomsttekening
- Krachtenveldanalyse-in-het-kwadraat
- Pioniersportretten
- Kansenkaart / Besturingsmodel
- Moodboard of Infographic
- Rollenspel
- Projectplan
- (Online) samenwerkingsomgeving
- Reflectiesessie / Online dialoog
- Communicatie / Rapportages

4 Conditions to Transform

6

WAT PARTNERS ZEGGEN OVER 100MTC

- *"Mijn team heeft door het concrete pioniersverhaal een helder beeld van wat klimaattransitie in de praktijk betekent voor hun rol als leider/professional in de organisatie."*
- *"Het gesprek met mijn klant krijgt na het zien van de film verdieping en dat zorgt dat we nu beter kunnen helpen."*
- *"Ik ben meteen door onze energiecontracten gegaan: er is zoveel laaghangend fruit. Dat zijn we nu meteen aan het oogsten."*
- *"Ons MT heeft na de Experience direct beslissingen genomen over investeringen in duurzaamheid, die eerder niet mogelijk leken."*
- *"Echt iedereen 'gaat aan' na deze Experience: wat een energie!"*
- *"De krachtteams zorgen ervoor dat we focus houden."*

MEER INFORMATIE IS
TE LEZEN IN HET BOEK
KLIMAATWERKERS OF TE ZIEN
IN DE FILM BEYOND ZERO
[AAN TE VRAGEN VIA
WWW.100MONTHS-
TOCHANGE.NL]

7

VERVOLG: SAMEN VAN 88 NAAR 80 MAANDEN

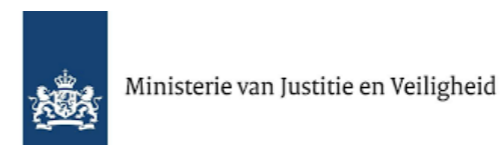
100MTC streeft ernaar in de komende maanden om de inzichten van 12 maanden klimaatwerk bij een groeiende community te delen. Daarmee werkt het platform naast het inspireren van grote groepen tot actie in het klimaatwerk ook aan het versterken van professionals. Van maand 88 tot en met 80 worden professionals opnieuw in een sprint tot een versnelling uitgedaagd bij bestaande en nieuwe partners en start de ontwikkeling van een onderwijsprogramma. In mei 2023 leidt dit tot nieuwe conclusies vanuit het platform.

Door 12 maanden klimaatwerk is specifieker duidelijk geworden welke focus er nodig is om tot versnelling te komen. Deze lessen worden ingebracht via krachtteams bij bestaande partners. Bij nieuwe partners wordt deze kennis ingebracht in de 100MTC Experiences en changemakers event. De komende sprint loopt van 1 september 2022 (maand 88) tot en met 1 mei 2023 (maand 80). Partners werken met krachtteams in sprints en organiseren als onderdeel daarvan een 100MTC Experience. Zij ontmoeten andere partners tijdens changemaker events.

Daarnaast werkt het team van 100MTC aan de voorbereiding van een onderwijsprogramma. Het doel is om op grote schaal de praktijkervaring over transformatie op grote schaal gratis beschikbaar te stellen aan docenten en studenten in het hoger onderwijs en op universiteiten.

VOOR WIE	SOORTEN EXPERIENCES	WAT LEVERT HET OP?
<ul style="list-style-type: none"> • Directies en transformatieprofessionals uit overheid en bedrijfsleven en experts, die: <ul style="list-style-type: none"> - een duurzaamheidsstrategie introduceren - leiderschap willen versterken - trainingsprogramma's uitrollen • Teams met klimaatambitie • Onderwijs met ambitie • Netwerkorganisaties die verdiepend gesprek willen faciliteren tussen professionals 	<p>Incompany</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100MTC DIY Experience • 100MTC Basis Experience • 100MTC Impact Experience • Maatwerk Experience • 100MTC Executive Experience <p>Publiek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Movietime Beyond Zero 	<ul style="list-style-type: none"> • Top 5 Klimaatversnellers • Leiderschapsimpuls • Concrete business cases • Innovatieve ketensamenwerking • Directe besparing in organisatie • Gemotiveerde professionals • Draagvlak voor beslissingen • Begrip bij certificering • IJzersterk netwerk van peers • Reputatie in transformatie

PARTNERS EN EXPERTS VAN 100MTC

MET SPECIALE DANK AAN :

Maurits Groen
Folkert van der Molen
Wietse Walinga
Sascha Weil
Geanne van Arkel
Mas Boom
Maaïke Ganzeboom
Arjen de Draaijer (Deloitte)
Museon Omniversum
DenkDoeDuurzaam
DuurzaamGebouwd
Impact City
Hieroo
Andre Nijhof
Helmich Jousma
Ilse Weiland
Alexander de Bruin
Lucas Simons
Anne Wagenmans
Diana Eggleston
Guido Braam
Julia van der Boven
Harm Edens | BNR
*En de 1530 volgers op
LinkedIn 100 MonthstoChange NL*

Met dank aan de inzet van krachtteam 100MTC:

Charlotte Extercatte
Loraine Westerneng
Lot Steemers
Michele Schottert
Nicole van der Ouw

100 | MONTHS
TO CHANGE

E contact@100monthstochange.nl

 [100monthstochangeNL](https://www.linkedin.com/company/100monthstochangeNL)

- WWW.100MONTHSTOCHANGE.NL -